

Sygn. akt VII U 1883/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Grażyna Cichosz

Protokolant sekretarz sądowy Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 roku w Lublinie

sprawy E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 16 lipca 2014 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala E. K. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 1883/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił E. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego, gdyż nie udowodnił on 35-letniego okresu ubezpieczenia do dnia rozwiązania stosunku pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył E. K. wnosząc o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Podniósł, że spełnia przesłankę 35-letniego okresu ubezpieczenia do dnia rozwiązania stosunku pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ wnosił o jego oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

E. K. urodzony (...) w dniu (...) roku złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne. Przed organem rentowym udowodnił:

- pobieranie przez 6 miesięcy zasiłku dla bezrobotnych, w którym to czasie nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

- rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy,

- wniosek o przyznanie świadczenia został złożony w terminie 30 dni od daty wydania zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzającego okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych,

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 34 lata, 2 miesiące i 27 dni (k. 53 akt ZUS).

Organ rentowy za udowodniony uznał okres składkowy i nieskładkowy od dnia 15 sierpnia 1970 roku do dnia 9 listopada 2013 roku.

W okresie 1945-1954, rodzice wnioskodawcy Z. i M. małż. K. objęli w posiadanie gospodarstwo rolne o powierzchni 2,69 ha protokół nr (...) ha protokół nr (...) ha protokół nr (...) ewidencji gruntów obrębu T. gmina S.. Z mocy ustawy uwłaszczeniowej z dnia 26 października 1971 roku rodzice wnioskodawcy stali się właścicielami powyższych gruntów (bądź współwłaścicielami – w odniesieniu do jednostek 377 i 433) (k. 23).

Wnioskodawca po skończeniu szkoły podstawowej w wieku 16 lat, tj. od dnia (...) roku pracował w gospodarstwie rolnym posiadanym przez rodziców. Uprawiał tam żyto, owoce, pszenicę, len, warzywa i ziemniaki. Hodował konia, dwie krowy, owce, jałówkę, byka, kaczki, indyki i kury. Wówczas nie kontynuował nauki, wyłącznie pracował w gospodarstwie do czasu podjęcia pierwszego zatrudnienia w dniu (...) roku. Wnioskodawca wyłącznie w gospodarstwie rolnym pracował w okresie 3 lat, miesiąca i 2 dni (zeznania wnioskodawcy – k. 46-46v, zeznania S. M. – k. 45v).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie wyżej wskazanych dowodów. Dokumentacja zgromadzona w aktach ubezpieczeniowych odwołującego nie była kwestionowana przez żadną przez stron. Zeznania odwołującego oraz jego sąsiada S. M. były ze sobą wzajemnie zgodne i korelowały z treścią zgromadzonych dokumentów. Świadek potwierdził fakt posiadania przez rodziców wnioskodawcy gospodarstwa rolnego oraz jego pracy tamże. Wskazał, że wnioskodawca nie chodził wówczas do szkoły. Miał zatem obiektywną możliwość, aby pracować w gospodarstwie. Zeznania te były logiczne, spontaniczne i pozbawione sprzeczności. W ocenie Sądu jako zgodne z doświadczeniem życiowym zasługiwały na obdarzenie wiarą w całości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie E. K. jako zasadne zasługuje na uwzględnienie.

Art. 2. ust. 1. pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U.2013.170 j.t.) stanowi, że prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 tej ustawy świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W niniejszej sprawie jedyną sporną okolicznością było legitymowanie się przez E. K. 35-letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Organ rentowy nie zakwestionował pozostałych przesłanek.

Wedle art. 2 ust 2. tejże ustawy za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS".

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je jak okresy składkowe, przypadające przed 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia.

Zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i w judykaturze ustawy panuje pogląd, że osobą, która ubiega się o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym do stażu ubezpieczenia, musi spełnić kryteria pojęcia domownika, określonego w art. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2015.704 j.t. ze zm.). Domownik to osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. Osoba taka powinna wykonywać pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy pracowników, tj. minimum 4 godziny dziennie (wyroki Sądu Najwyższego z 2 lutego 1997 roku II UKN 96/96, OSNP 1997/23/473, z 13 listopada 1998 roku II UKN 299/98, 10 maja 2000 roku II UKN 535/99, Lex 49141).

Staość pracy w gospodarstwie rolnym nie zawsze jest równoznaczna z codziennym wykonywaniem czynności rolniczych, co może być uwarunkowane wielkością tego gospodarstwa, czy rodzajem produkcji rolniczej, ale pozostawania w ciągłej gotowości do wykonywania tej pracy również w zależności od sytuacji. Stąd też warunkiem jest zamieszkiwanie w pobliżu tego gospodarstwa, co zapewnia dyspozycyjność takiej osoby do pracy w tym gospodarstwie, w każdej chwili.

Co do zasady nie ma przeszkód w uwzględnieniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców także w czasie wakacji szkolnych, z tym, że wymiar czasu tej pracy winien przekraczać połowę pełnego wymiaru czasu pracy. Nie ulega przy tym wątpliwości, że doraźna pomoc wykonywana zwyczajowo przez dzieci osób zamieszkałych na terenach wiejskich nie stanowi pracy w gospodarstwie rolnym, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 u.e.r.f.u.s. Fundamentalnego zatem znaczenia nabiera ustalenie czy w zgłoszonym przez odwołującego okresie jego praca była wykonywana w koniecznym rozmiarze, czy nie miała ona charakteru li tylko zwyczajowej pomocy świadczonej przez dzieci rodzicom (wyrok SA w Łodzi z dnia 9 września 2014 roku, III AUa 2480/13, LEX nr 1527052; wyrok SA w Krakowie z dnia 4 czerwca 2014 roku, III AUa 2222/13, LEX nr 1483741; wyrok SN z dnia 3 czerwca 2014 roku, III UK 180/13, LEX nr 1483963).

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego E. K. w niniejszym postępowaniu udowodnił okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie wynoszący 3 lata, miesiąc i 2 dni. Jest to okres po ukończeniu szkoły podstawowej do podjęcia pierwszego zatrudnienia. Po doliczeniu tego okresu do bezspornego stażu ubezpieczeniowego - 34 lata, 2 miesiące i 27 dni, należy stwierdzić, że spełnia on także przesłankę 35-letniego okresu ubezpieczenia. Z tego względu zaskarżoną decyzję należało zmienić przyznając mu prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia (...) roku, tj. od dnia następnego po dniu złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Mając na uwadze powyższe rozważania i przytoczone przepisy orzeczono jak w wyroku na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c.